

Izbor forme vlasništva

Univerzitet Crne Gore
Studije menadžmenta Podgorica
Smjer Menadžment
Menadžment MSP
27.09.2012.

O novcu...

“Novac je bolji od siromaštva, ako ništa drugo, onda bar iz finansijskih razloga.”

Woody Allen
Američki režiser

2

Izbor forme vlasništva

- Ne postoji “najbolja” forma vlasništva
- Najbolja forma vlasništva zavisi od konkretne situacije
- Ključna stvar u izboru forme vlasništva jeste razumijevanje načina na koji svaka od formi utiče na poslovanje preduzeća

3

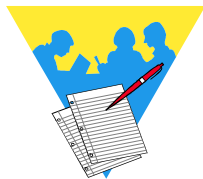
Faktori koje treba razmotriti

- Porezi
- Odgovornost
- Kapital potreban za osnivanje
- Stepen kontrole
- Menadžerska sposobnost
- Poslovni ciljevi
- Troškovi formiranja

4

Forme vlasništva

- Solo vlasništvo (preduzetnik)
- Partnerstvo
- D.O.O.
- Korporacija (A.D.)
- Zajedničko ulaganje (Joint Venture)

5

Prednosti solo vlasništva

- Biti gazda
- Lako je otpočeti biznis
- Zadržava se cjelokupan profit
- Prihod biznisa se oporezuje kao lični prihod
- Biznis se lako otpočinja i gasi

6

Prednosti solo vlasništva

- Najjeftinija forma
- Potpuna kontrola nad donošenjem odluka
- Nema posebnih zakonskih ograničenja

7

Odgovornost kod solo vlasništva

Potraživanja kupaca prema preduzetniku

Lična imovina preduzetnika

8

Nedostaci solo vlasništva

- Preuzimanje neograničene odgovornosti
- Investicioni kapital koji se može prikupiti je ograničen
- Preduzetnik mora da bude univerzalan
- Teško je zadržati najkvalitetnije ljude, osim ako im se ne ponudi dio vlasništva firme
- Životni vijek biznisa je ograničen

9

Partnerstvo

- Udruživanje dvoje ili više ljudi radi ostvarivanja profita
- Uvijek je potrebno izdvojiti dovoljno vremena da bi se napravio pisani dokument o partnerstvu!

10

Odgovornost kod partnerstva

Potraživanja kupaca prema partnerima

Lična imovina partnera

Imovina preduzeća

Lična imovina partnera

11

Prednosti partnerstva

- Lako se stvara
- Partneri se dopunjavaju
- Lakše prikupljanje kapitala
- Manja zakonska regulativa
- Veća fleksibilnost
- Manje poreske stope

12

Nedostaci partnerstva

- Neograničena odgovornost
- Profit preduzeća se dijeli između partnera
- Partneri se često ne slažu
- Životni vijek biznisa je ograničen životnim vijekom partnera

13

Ostale vrste partnerstva

- Joint venture
- Tihi partner
- Tajni partner
- Uspavani partner
- Nominalni partner

14

Partnerstvo vs. solo vlasništvo

- Statistike pokazuju da preko 50% svih partnerstava propadne
- Međutim, statistike takođe pokazuju da partnerstva imaju četiri puta više šanse da uspiju u odnosu na solo vlasništvo

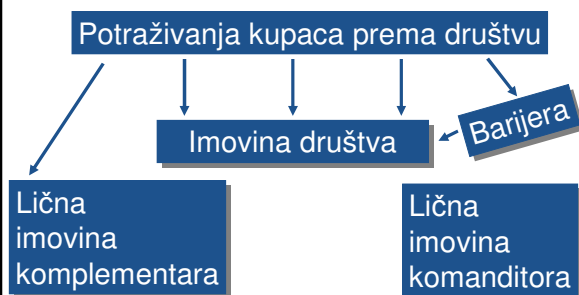
15

Komanditno društvo

- Partnerstvo koje se sastoji od najmanje jednog komplementara i jednog komanditora
- Komanditno društvo uvijek vode komplementari, dok komanditori imaju samo udio u profitu
- Komanditori odgovaraju samo do visine uloženih sredstava

16

Odgovornost kod komanditnog društva

17

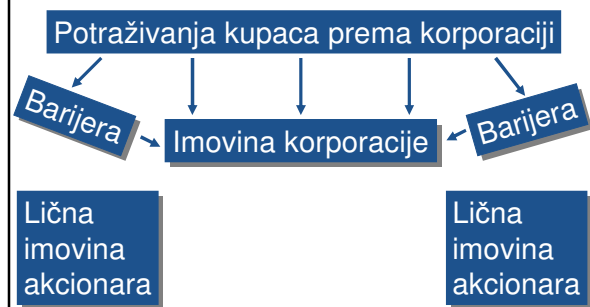
Korporacija

- Vrste korporacija:
  - Javna - korporacija koja ima veliki broj akcionara i čijim se akcijama najčešće trguje na nekoj berzi
  - Privatna - korporacija koja ima relativno mali broj akcionara, najčešće članova porodice, rođaka i prijatelja

18

Odgovornost kod korporacije

19

Prednosti korporativnog modela

- Akcionari imaju ograničenu odgovornost
- Korporacija može da pribavi najveći investicioni kapital
- Korporacija ima neograničen životni vijek
- Vlasništvo se lako prenosi sa jednog na drugo lice
- Odvajanje funkcije vlasništva od funkcije menadžmenta

20

Nedostaci korporacije

- Dugotrajan i skup proces osnivanja
- Dvostruko oporezivanje
- Stroga i kompleksna zakonska regulativa
- Potencijalan gubitak kontrole od strane osnivača

21